

Handläggare
Linda Hillberg
Telefon: 08-50814969**Till**
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2025-09-25

Remiss av motion om att införa riktlinjer för digitala verktyg i Stockholms stads förskolor

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/796

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har fått en motion på remiss från kommunstyrelsen om att införa riktlinjer för digitala verktyg i Stockholms stads förskolor. Motionärerna uttrycker oro över att digitala verktyg används i förskolan utan tydlig strategi, ibland från ett års ålder, vilket anses strida mot Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Motionärerna föreslår kartläggning, riktlinjer och skärmfria förskolor med undantag för pedagogiska syften.

Stadsdelsförvaltningen anser att digitala verktyg redan används med pedagogiskt syfte och att lokala riktlinjer finns. Förskolans läroplan reviderades den 1 juli 2025 och krav på användande av digitala verktyg togs bort. Stadsdelsförvaltningen ser inget behov av stadsövergripande riktlinjer eller kartläggning och anser att fokus bör vara på att höja kompetensen kring lärverktyg och förhållningssätt kring digitala verktyg.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har fått en motion på remiss av kommunstyrelsen om att införa riktlinjer för digitala verktyg i Stockholms stads förskolor av Jan Jönsson och Åsa Nilsson Söderström (båda L). Svar ska inkomma senast den 7 oktober 2025. Övriga stadsdelsnämnder som har fått remissen är Hässelby-Vällingby och Kungsholmen. Remissen har även gått till stadsledningskontoret, förskolenämnden och Almega Stockholm.

Ärendet

Motionärerna beskriver att förskolan ska vara en plats där barn får möjlighet att utforska världen, utveckla sina sociala och emotionella färdigheter samt lära genom lek och samspel. Motionärerna

uttrycker en oro över att digitala verktyg används i förskolan utan tydligt syfte eller strategi, ibland redan från ett års ålder, vilket strider mot Folkhälsomyndighetens rekommendationer. De hänvisar till forskning som visar att överdriven skärmanvändning kan påverka barns motorik, sociala och emotionella utveckling negativt. Motionärerna menar att det idag saknas en samlad bild av skärmanvändningen i Stockholms förskolor. Motionärerna beskriver att samspel, lek och fysiska aktiviteter ska vara grundläggande inslag i förskolemiljön, och vill att digitala verktyg endast ska användas när det finns tydliga pedagogiska syften.

Mot bakgrund av detta yrkar motionärerna att Stockholms stad:

1. Genomför en kartläggning av hur digitala verktyg används i stadens förskolor, inklusive omfattning och syfte.
2. Tar fram tydliga riktlinjer för användning av digitala verktyg i förskolan, i linje med Folkhälsomyndighetens rekommendationer.
3. Verkar för att förskolor i Stockholms stad som huvudregel ska vara skärmfria, med undantag för pedagogiskt motiverade inslag för äldre förskolebarn.
4. Säkerställer att stadens förskolor får det stöd som behövs för att främja lärande genom samspel, lek och fysiska aktiviteter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelning förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Fram till den 1 juli 2025 har det funnits krav på att digitala lärverktyg ska användas som en del av den pedagogiska undervisningen i förskolans läroplan. Stadsdelsförvaltningen delar inte motionärernas bild av att digitaliseringen inom förskolan har skett utan en tydlig strategi eller riktlinjer, utan anser att digitala lärverktyg används utifrån pedagogiska syften. Enskede-Årsta-Vantörs kommunala förskolor arbetar utifrån det interna dokumentet "Förhållningssätt kring digitala verktyg i utbildningen". Syftet med dokumentet är att det ska finnas ett gemensamt förhållningssätt kring hur och när digitala verktyg används. Digitala lärverktyg inom förskolan är ett av många olika pedagogiska verktyg och läromedel som pedagoger kan använda sig av. Digitala lärverktyg kan vara en skärm såsom Ipad, men det används även andra former av digitala verktyg såsom programmeringsrobotar och mikroskopägg. Digitala verktyg såsom Ipad är även viktiga i den pedagogiska dokumentationen och analys av barnens utveckling.

Kravet på användandet av digitala lärverktyg är borttaget i andra upplagan av förskolans läroplan Lpfö18 (reviderad den 1 juli 2025). Den reviderade läroplanen har bland annat fått tillägg om förskollärares ansvar för val av arbetssätt och lärverktyg. Den innehåller också förtydliganden om rektorns ansvar för att

utbildningen utgår från kunskap om vilka arbetssätt och lärverktyg som bäst gynnar barns utveckling. Stadsdelsförvaltningen reviderar därför dokumentet "Förhållningssätt kring digitala verktyg i utbildningen" utifrån den reviderade läroplanen samt Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Stadsdelsförvaltningen anser att den reviderade läroplanen för förskolan bör implementeras innan en eventuell stadsövergripande kartläggning av digitala verktyg genomförs. Stadsdelsförvaltningen har genomfört en lokal kartläggning av skärmanvändning i de kommunala förskolorna och ser därför inget behov av en kartläggning på stadsnivå. En lokal kartläggning ger ett bra underlag för hur stadsdelsförvaltningen ska arbeta vidare för att utveckla och höja kompetensen inom digitala verktyg. Den reviderade läroplanen ställer högre krav på kunskap om olika arbetssätt och lärverktyg och därför bör fokus vara på att höja förskollärares kunskap i lärverktyg, där även digitala lärverktyg kan ingå. Vidare anser stadsdelsförvaltningen att det är viktigt att skapa förståelse av förhållningssätt kring digitala verktyg för hela arbetslaget, vilket kan göras genom bland annat workshops med diskussionsmaterial.

Stadsdelsförvaltningen ser inte att det finns behov av en stadsövergripande riktlinje för användande av digitala verktyg i förskolan. Det är viktigt att förskollärare, med stöd från rektor, har ansvaret att välja arbetssätt och lärverktyg för undervisningen. Stadsdelsförvaltningen anser att den reviderade läroplanen är tydlig om förskollärares ansvar i val av arbetssätt och lärverktyg samt rektors ansvar kring att arbetssätt och lärverktyg gynnar barns utveckling. En riktlinje riskerar att antingen vara för detaljerad så att det ansvaret förminskas, eller så pass övergripande att riktlinjen blir otydlig. Vidare anser stadsdelsförvaltningen att lokala förhållningssätt kring digitala verktyg är ett bra stöd för digitala verktyg. Stadsdelsförvaltningen vill även lyfta att Skolverket kommer att ta fram ett stödmaterial om val och användande av lärverktyg i undervisningen. En eventuell riktlinje bör i så fall avvakta Skolverkets stödmaterial.

Barnrättsperspektiv

All utbildning och undervisning i förskolan ska utgå från barnets bästa enligt artikel 3 i barnkonventionen. Utbildningen och undervisningen ska även gynna barnens utveckling, enligt artikel 6 i barnkonventionen, barns rätt till liv och utveckling. I valet av arbetssätt och lärverktyg ska barnets bästa samt barnens möjlighet till utveckling beaktas. Digitala lärverktyg kan vara ett hjälpfullt sätt för barn att kommunicera, vilket går i linje med artikel 12 i barnkonventionen, barns rätt att uttrycka sina åsikter.

Tillgänglighet

I förskolans läroplan framgår att utbildningen ska ta hänsyn till barns olika förutsättningar och behov och anpassas till alla barn i

förskolan. Vidare står det i *Stockholms stads program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029* att alla barn ges likvärdiga möjligheter att delta i förskolans verksamhet. Digitala verktyg kan vara avgörande för vissa barns kommunikation, inläring och delaktighet, särskilt för barn med neuropsykiatriska eller fysiska funktionsnedsättningar. Att införa generella skärmförbud riskerar att begränsa dessa barns rätt till stöd och anpassning. Stadsdelsförvaltningen anser därför att det är viktigt att höja kunskap om, när och hur digitala verktyg bör användas.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Karin Åberg
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Motion om att införa riktlinjer för digitala verktyg i Stockholms stads förskolor.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2025-09-09
Karin Åberg, Avdelningschef	2025-09-09